

Анотація на вибіркoву навчальну дисципліну «Соціологія релігії»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *05 Соціальні і поведінкові науки*

Спеціальність – *054 Соціологія*

Освітньо-професійна програма – *«Соціологія»*

Кількість кредитів – *3*

Рік підготовки – *3, семестр – 5*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладачі: Шандор Федір Федорович, професор, доктор філософських наук, професор кафедри соціології та соціальної роботи, e-mail: fedir.shandor@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Релігійна діяльність, релігійна свідомість, релігійні організації завжди впливали і продовжують активно впливати на суспільство, його самопочуття та життєдіяльність. Для більшості людей соціуму віра, здійснення релігійних культів, участь у релігійній діяльності визначають їх місце в суспільстві та відповідні соціальні функції в ньому. У цьому зв'язку та з інших причин соціологія релігії стала спеціальною науковою галуззю наукового соціологічного знання.

2. Метою дисципліни є розкрити вплив релігії на соціальні процеси, взаємодії релігії і суспільства, духовного і соціального життя; дати базове розуміння концептуально-методологічних засад вивчення релігії в соціології та актуальних питань соціології релігії.

Завдання курсу: ознайомити з тим, як різні релігійні системи та рухи впливають на життя окремих індивідів, груп людей та цілих суспільств і як зміни у світських царинах трансформують релігійні інституції; розглянути релігію і як консервативну силу, що виправдовує чинний лад, і навпаки–як важливий рушій соціальних змін.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

1. Предмет соціології релігії
2. Головні категорії та поняття соціології релігії
3. Методологічні проблеми соціології релігії
4. Формування предмету соціології релігії
5. Структура релігії та її соціальні прояви
6. Релігія як суспільна організація
7. Суспільні функції релігії
8. Релігія і держава
9. Соціальна доктрина

10. Релігія і релігійність

11. Особа і релігія: соціокультурний контекст

12. Соціологічні методи дослідження релігії. Релігія і виклики сучасності

4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК01);

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК08);

– фахові: здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології (СК01); здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій (СК02); здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03).

ЛІТЕРАТУРА

1. Академічне релігієзнавство: підручник / За ред. А.Колодного. Київ: Світ Знань, 2010. 862 с.
2. Вілсон Б. Соціологія релігії; пер. з англ. М.Хорольська. Харків: Акта, 2002. 344 с.
3. Докаш В.І. Соціологія релігії: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. 254 с.
4. Лукашевич М.П. Соціологія релігії. Навчальний посібник Ужгород: Знання, 2010. 270 с.
5. Лукашевич М.П., Мигович І.І., Шандор Ф.Ф. Соціологія релігії. Ужгород: Мистецька Лінія, 2010. 240 с.
6. Лубський В.І., Козленко В.М., Горбаченко Т.Г. Соціологія релігії: курс лекцій. Київ: Фітосоціоцентр, 2009. 204 с.
7. Орос О.Б. Соціологія: методичні рекомендації. Ужгород: УжНУ, 2021. 45 с.
8. Орос О.Б., Афанасьєв Д.М. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи студентів спеціальності 054 «Соціологія». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 22 с.
9. Паращевін М.А. Інтегративна роль релігії: історико-соціологічний нарис. Київ: Інститут соціології НАН України, 2004. 152 с.
10. Пірен М. І. Соціологія релігії: підручник. Київ: Персонал, 2008. 344 с.
11. Сучасна релігійна ситуація в Україні: стан, тенденції, перспективи / За ред. П.Косухи. Київ: Просвіта, 2014. 480 с.
12. Хоронжий А.Г. Соціологія релігії: курс лекцій: навчальний посібник. Львів: Магнолія-2006, 2007. 170 с.